

Vlaanderen
is energie

Marktrapport 2016

11 mei 2017

VREG

uw gids op de
energiemarkt

Marktinformatie

- ▶ Maandelijkse update marktstatistieken op website
- ▶ Marktrapport
- ▶ Certificatenmarktrapport
- ▶ Marktmonitor - enquêteresultaten

Doel = transparantie

Evolutie van de energiemarkt in Vlaanderen

Back to basics: liberalisering

Doel is *concurrentie* toelaten

Want: monopolie is niet klantvriendelijk

Verwachte effecten liberalisering:

Dienstverlening

Innovatie

Prijs

Level playing field?

De energiemarkt is eerder een

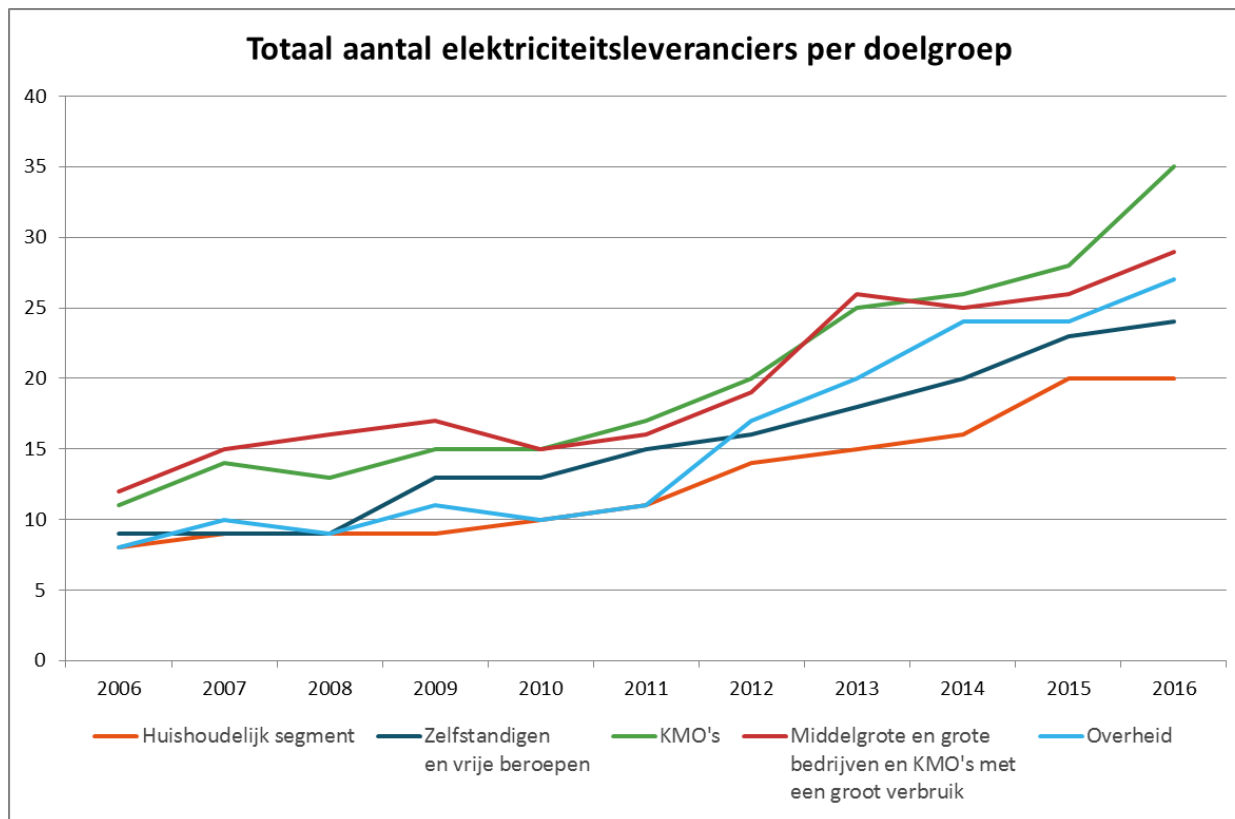
level *battle* field!

Disruptieve elementen spelen steeds
grotere rol

Aantal elektriciteitsleveranciers

- ▶ Eind 2016 waren er 44 elektriciteitsleveranciers (1 minder dan eind 2015)
- ▶ 3 nieuwe leveranciers:
 - YUSO
 - Next Kraftwerke
 - Société Européenne de Gestion de L'Énergie (Air Liquide)
- ▶ 4 leveranciers weggevallen:
 - Electrabel Customer Solutions (integratie in ENGIE Electrabel)
 - Endesa
 - Groene Energie Administratie
 - Rewind Energy
- ▶ Electrabel NV werd ENGIE Electrabel
- ▶ Van de 44 leveranciers waren er 8 niet actief
- ▶ 20 leveranciers richten zich naar gezinnen (= aan 2015)

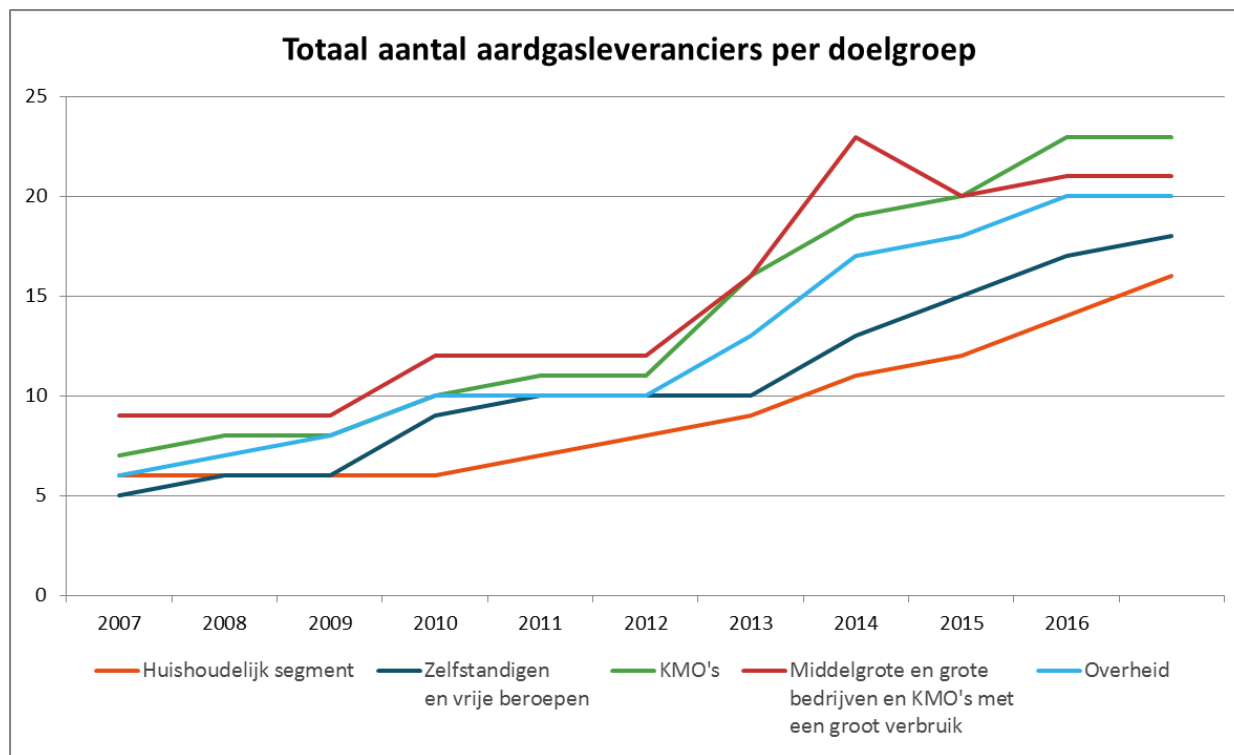
Totaal aantal elektriciteitsleveranciers per doelgroep

Aantal aardgasleveranciers

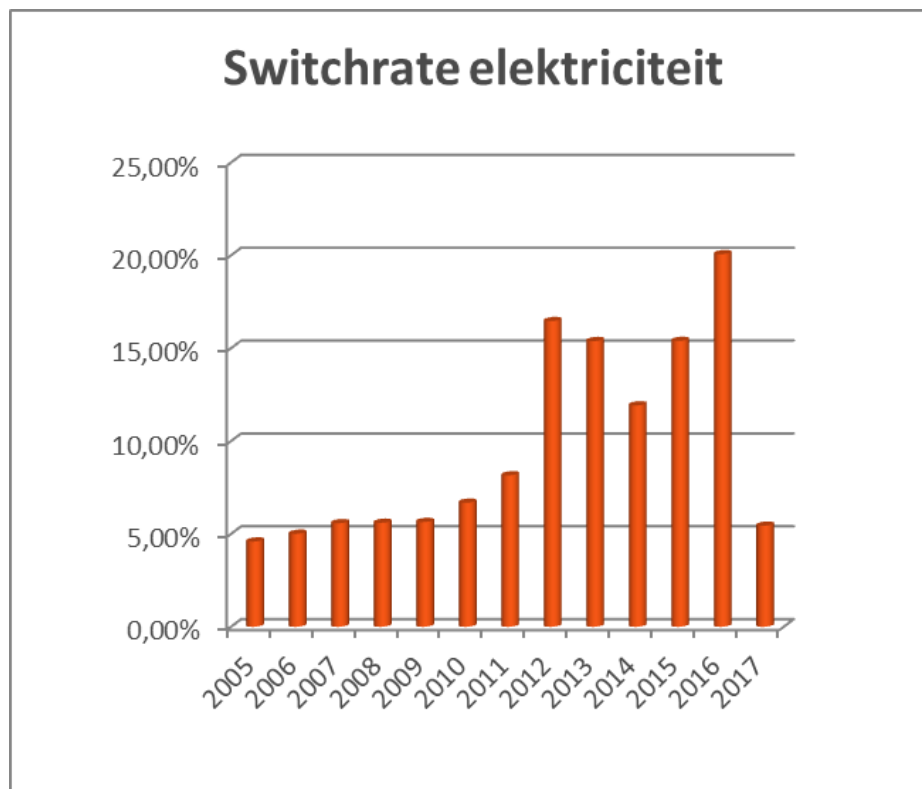
- ▶ Eind 2016 waren er 37 aardgasleveranciers (2 minder dan eind 2015)
- ▶ Nieuwe leverancier:
 - Energy People BVBA
- ▶ 3 leveranciers weggevallen:
 - Energycluster
 - Statoil
 - Groene Energie Administratie
- ▶ Van de 37 leveranciers waren er 7 niet actief
- ▶ 16 leveranciers richten zich naar gezinnen (2015: 14)

Totaal aantal aardgasleveranciers per doelgroep

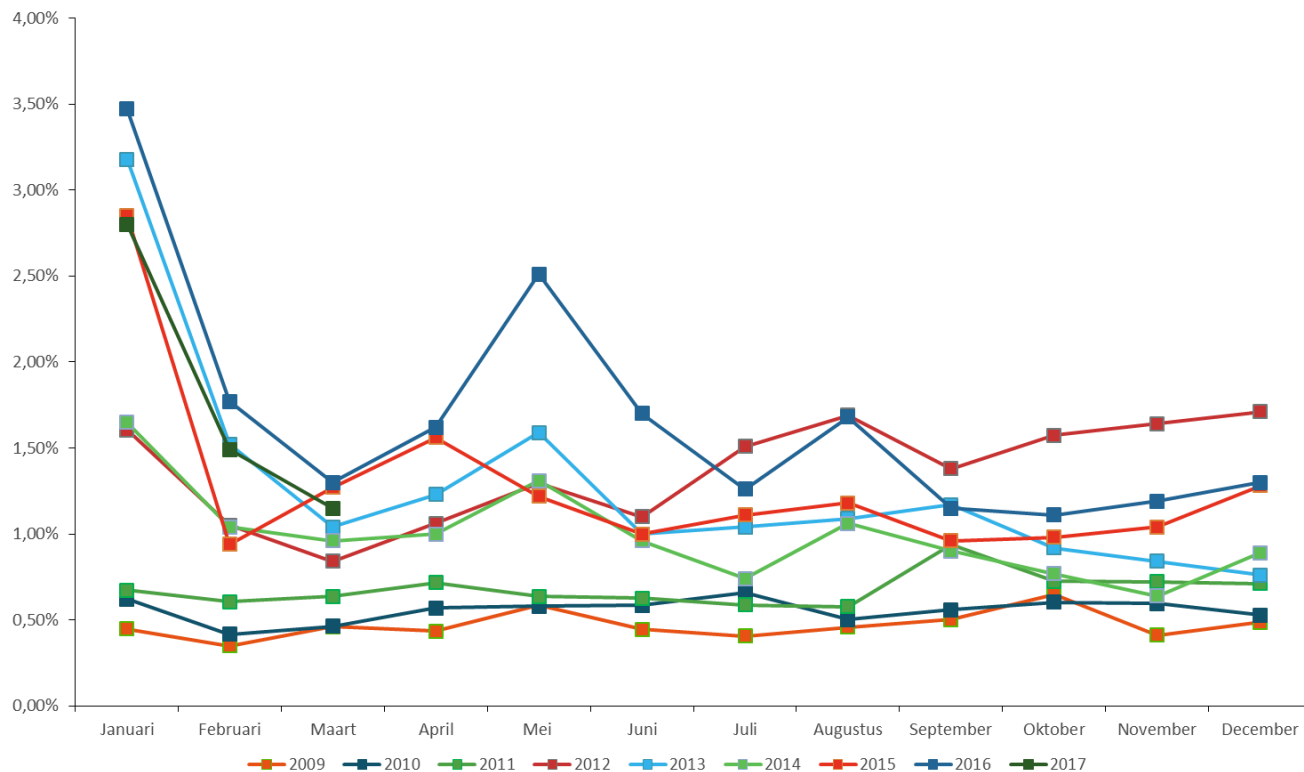
Jaarlijkse switchgraad elektriciteit (t.e.m. maart 2017)

	TOTAAL
2005	4,58
2006	5,02
2007	5,59
2008	5,60
2009	5,64
2010	6,68
2011	8,15
2012	16,46
2013	15,38
2014	11,92
2015	15,39
2016	20,06
gemiddeld	10,04

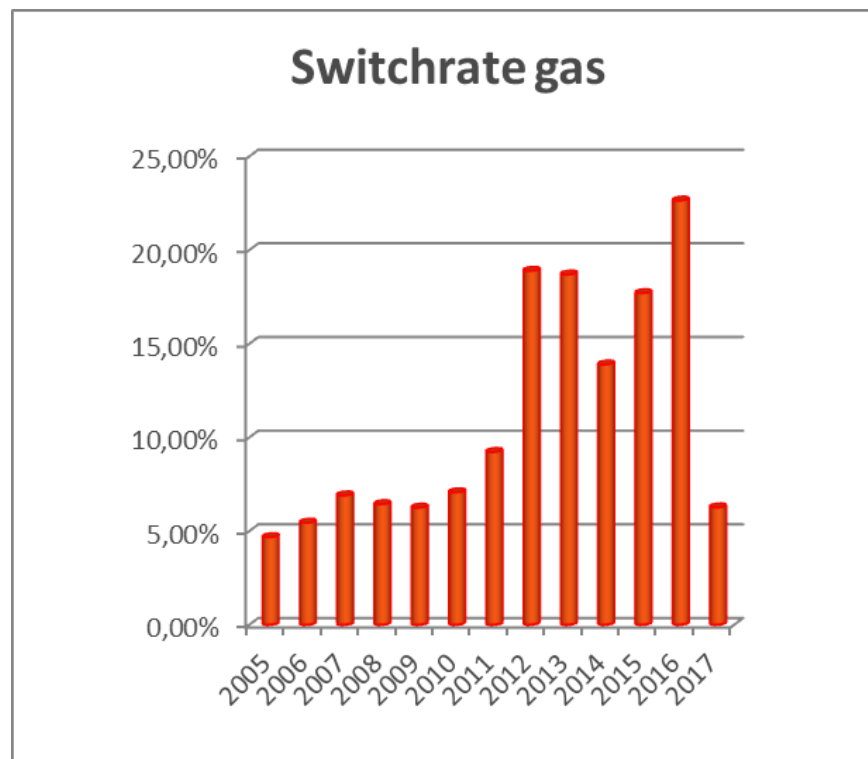
Indicator marktdynamiek elektriciteit

Totaal switches elektriciteit

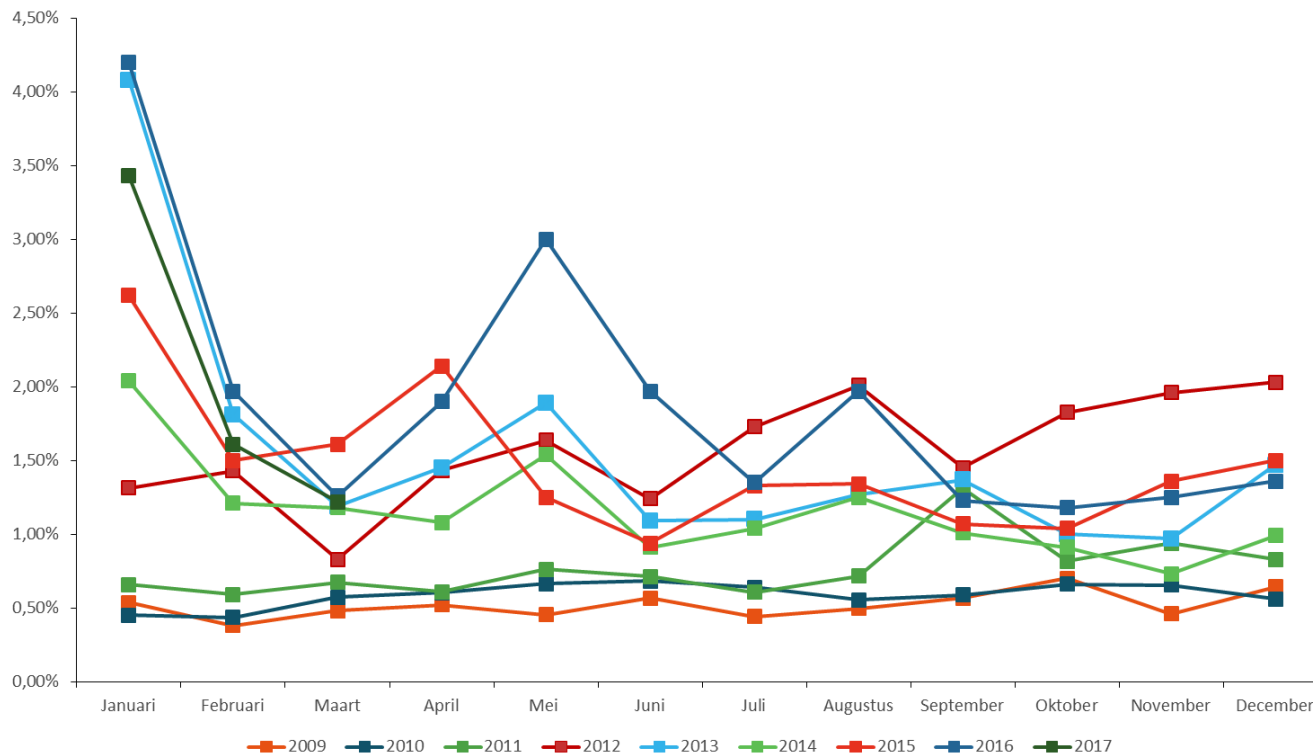
Jaarlijkse switchgraad aardgas (t.e.m. maart 2017)

	TOTAAL
2005	4,67
2006	5,44
2007	6,90
2008	6,43
2009	6,25
2010	7,06
2011	9,22
2012	18,89
2013	18,69
2014	13,89
2015	17,70
2016	22,64
gemiddeld	11,48

Indicator marktdynamiek aardgas

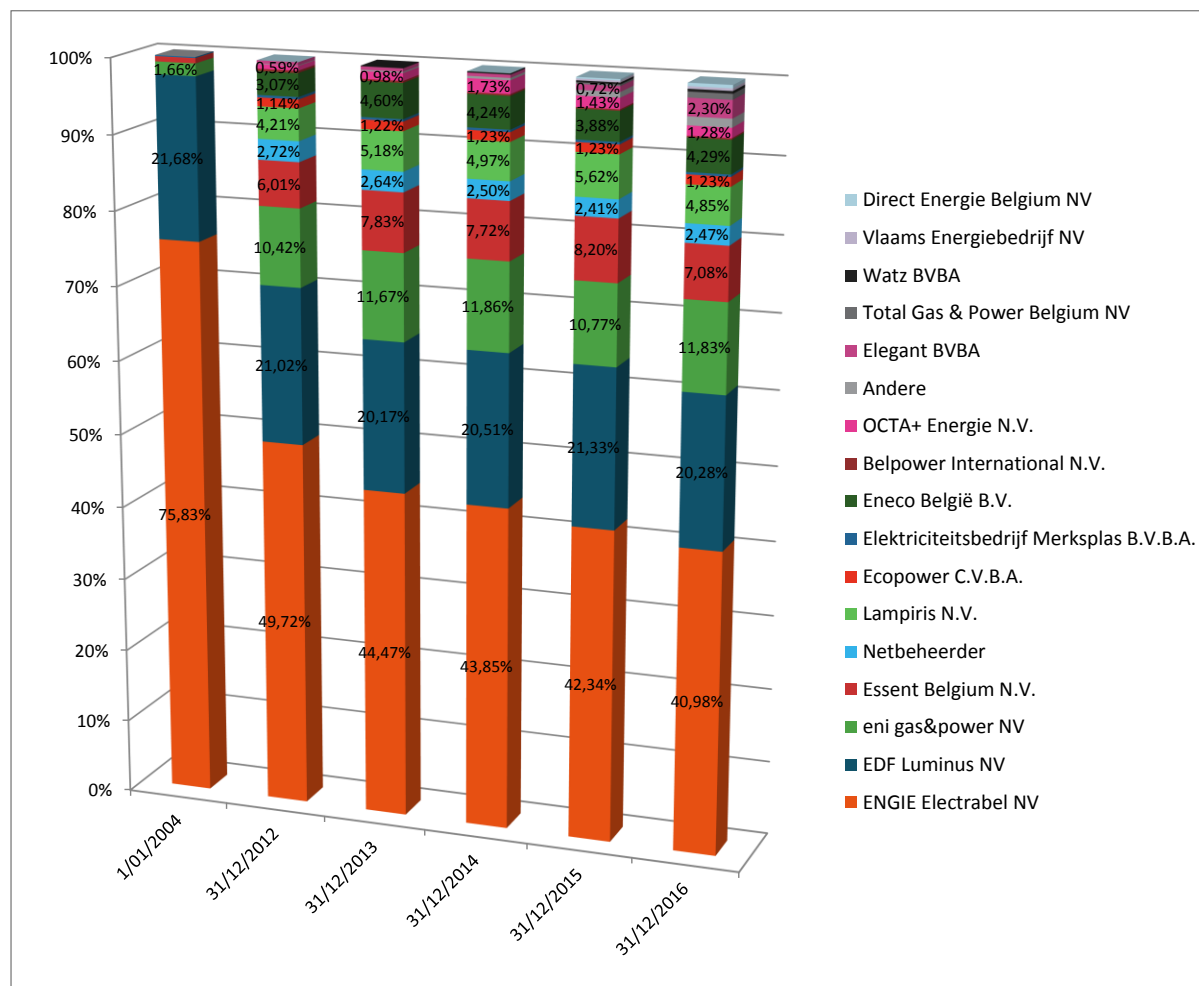
Totaal switches gas

Leverancierswissels E en G in absolute getallen

Elektriciteit	2012	2013	2014	2015	2016	2017	Aardgas	2012	2013	2014	2015	2016	2017
	Januari	51.893	103.853	54.422	94.790	116.206		94.764	Januari	24.823	79.215	40.564	53.251
Februari	34.018	49.722	34.339	31.146	59.460	50.366	Februari	27.107	35.305	24.236	30.672	41.115	34.414
Maart	27.227	34.036	31.704	42.205	43.607	38.947	Maart	15.751	23.203	23.633	32.981	26.371	25.988
April	34.423	40.385	32.922	52.167	54.311		April	27.317	28.308	21.665	43.911	39.761	
Mei	42.011	51.940	43.371	40.562	84.504		Mei	31.224	36.934	30.948	25.602	62.990	
Juni	35.670	32.806	31.610	33.466	57.236		Juni	23.733	21.385	18.365	19.228	41.361	
Juli	49.043	33.965	24.378	36.988	42.343		Juli	33.181	21.620	20.894	27.458	28.441	
Augustus	55.023	35.647	35.066	39.627	56.618		Augustus	38.486	25.057	25.252	27.631	41.476	
September	44.750	38.587	29.669	32.007	38.784		September	27.776	26.916	20.380	21.989	25.833	
Oktober	51.287	30.299	25.517	32.770	37.468		Oktober	35.087	19.779	18.340	21.517	24.936	
November	53.334	27.709	21.284	34.876	40.056		November	37.690	19.156	14.745	28.078	26.468	
December	56.079	25.153	29.420	42.921	44.050		December	39.222	29.213	20.198	31.191	28.920	
Totaal	534.758	504.102	393.702	513.525	674.643	184.077	Totaal	361.397	366.091	279.220	363.509	475.025	133.423

Marktaandelen elektriciteit (# klanten – tem 31/12/2016)

Marktaandelen elektriciteitsleveranciers (aantal toegangspunten)

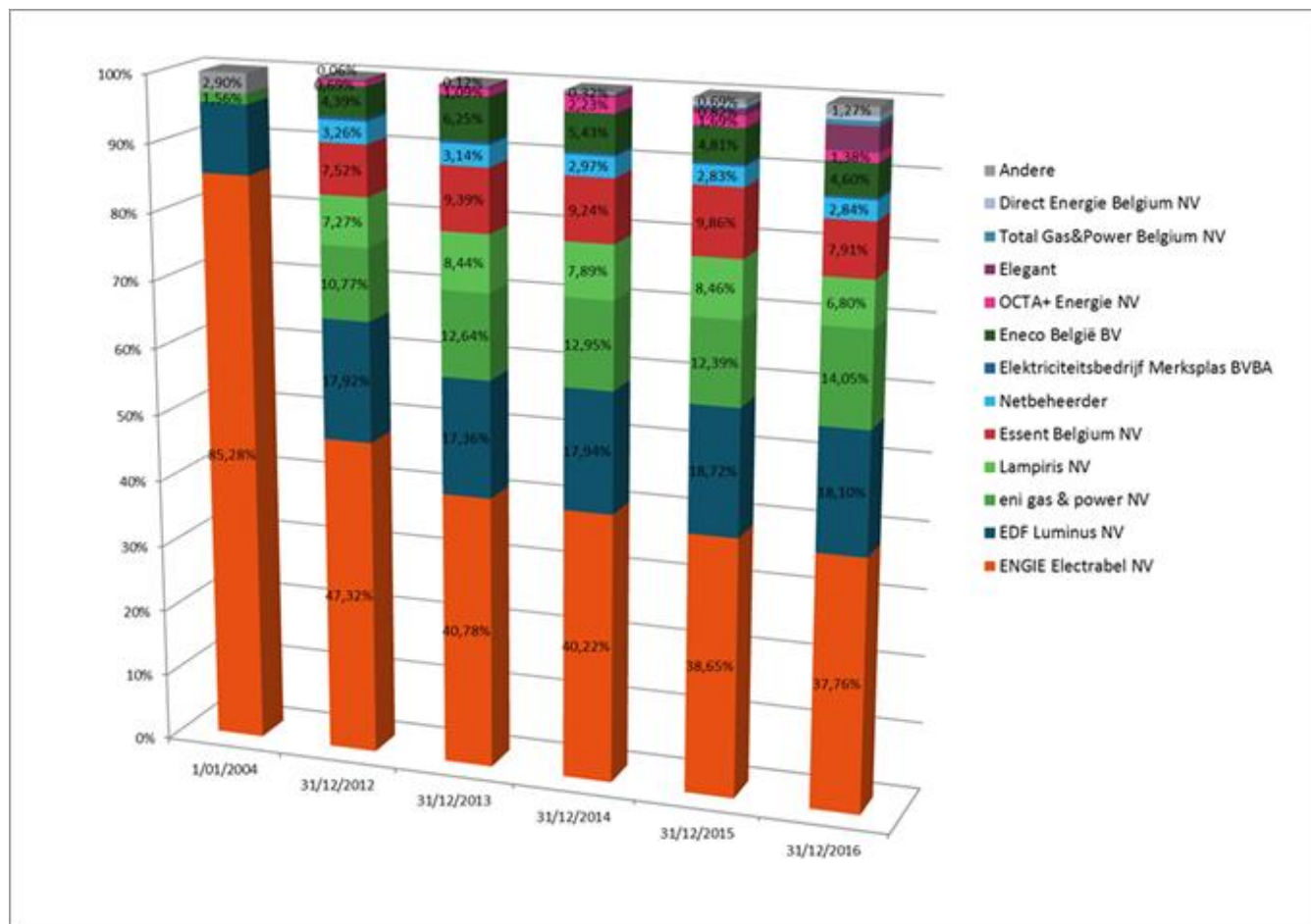
LEVERANCIER	1/01/2004	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2016
ENGIE Electrabel NV ⁽¹⁾	NVT	NVT	NVT	NVT	40,98%
Electrabel Customer Solutions NV	75,83%	44,47%	43,85%	42,34%	NVT
Electrabel NV	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	NVT
EDF Luminus NV	0,01%	20,17%	20,51%	21,33%	20,28%
eni gas&power NV	1,66%	11,67%	11,86%	10,77%	11,83%
Essent Belgium NV	0,60%	7,83%	7,72%	8,20%	7,08%
Lampiris NV	NVT	5,18%	4,97%	5,62%	4,85%
Eneco België BV	NVT	4,60%	4,24%	3,88%	4,29%
Netbeheerders	0,00%	2,64%	2,50%	2,41%	2,47%
Elegant BVBA	NVT	0,43%	0,40%	0,72%	2,30%
OCTA+ Energie NV	NVT	0,98%	1,73%	1,43%	1,28%
Ecopower CVBA	0,07%	1,22%	1,23%	1,23%	1,23%
Total Gas & Power Belgium NV	NVT	NVT	0,00%	0,21%	0,74%
Direct Energie Belgium NV	NVT	NVT	0,00%	0,19%	0,42%
Watz BVBA	NVT	0,08%	0,17%	0,24%	0,34%
Vlaams Energiebedrijf NV	NVT	NVT	<0,01%	0,23%	0,32%
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	0,15%	0,31%	0,31%	0,31%	0,29%
Belpower International NV	NVT	0,25%	0,21%	0,18%	0,19%
Elindus BVBA	NVT	0,01%	0,04%	0,09%	0,17%
Comfort Energy NV	NVT	NVT	0,00%	0,03%	0,17%
Power Online NV	NVT	NVT	0,01%	0,16%	0,15%
Elexys NV	NVT	0,04%	0,08%	0,13%	0,14%
Aspiravi Energy NV	NVT	NVT	0,00%	0,01%	0,13%
E.ON Belgium NV	<0,01%	0,03%	0,05%	0,07%	0,09%
Energy People BVBA	NVT	NVT	<0,01%	0,03%	0,09%
Wase Wind CVBA	NVT	0,04%	0,05%	0,07%	0,07%
Belgian Eco Energy NV	NVT	<0,01%	0,01%	0,03%	0,04%
Scholt Energy Control NV	NVT	0,01%	0,01%	0,02%	0,03%
Eoly NV	NVT	0,02%	0,02%	0,02%	0,02%
Trevion NV	NVT	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
Energie 2030 Agence SA	NVT	<0,01%	<0,01%	<0,01%	0,01%

⁽¹⁾ ENGIE Electrabel NV is de nieuwe naam van het voormalige Electrabel Customer Solutions NV + Electrabel NV

Marktaandeel 2015 en 2016 van de historische leveranciers op het distributienet (geleverde elektrische energie)

NETGEBIED(EN) MET ALS HISTORISCHE LEVERANCIER		ECS + Electrabel	EDF Luminus = SPE + Luminus + City Power	Overige Leveranciers + DNB	TOTAAL
2015	"netgebied" Electrabel Customer Solutions N.V.	41,84%	15,82%	42,33%	100%
	"netgebied" Luminus N.V.	17,49%	40,63%	41,88%	100%
2016	"netgebied" Electrabel Customer Solutions N.V.	48,56%	15,79%	35,66%	100%
	"netgebied" Luminus N.V.	22,56%	35,24%	42,19%	100%

Marktaandeel aardgas (# klanten – tem 31/12/2016)

Marktaandelen aardgasleveranciers (aantal toegangspunten)

AARDGASLEVERANCIER	1/01/2004	31/12/2013	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2016
ENGIE Electrabel NV ⁽¹⁾	NVT	NVT	NVT	NVT	37,76%
Electrabel Customer Solutions NV	85,28%	40,74%	39,69%	38,31%	NVT
Electrabel NV	NVT	0,00%	0,00%	<0,01%	NVT
EDF Luminus NV	NVT	17,36%	17,94%	18,72%	18,10%
eni gas&power NV	1,56%	12,64%	12,95%	12,39%	14,05%
Essent Belgium NV	NVT	9,39%	9,24%	9,86%	7,91%
Lampiris NV	NVT	8,44%	7,89%	8,46%	6,80%
Eneco België BV	NVT	6,25%	5,43%	4,81%	4,60%
Elegant BVBA	NVT	0,29%	0,29%	0,82%	3,50%
Netbeheerders	0,00%	3,14%	2,97%	2,83%	2,84%
OCTA+ Energie NV	NVT	1,09%	2,23%	1,69%	1,38%
Total Gas&Power Belgium NV	NVT	0,00%	0,05%	0,28%	0,70%
Direct Energie Belgium NV	NVT	NVT	0,00%	0,36%	0,69%
Elektriciteitsbedrijf Merksplas BVBA	NVT	0,50%	0,47%	0,44%	0,40%
Antargaz Belgium NV	NVT	0,03%	0,10%	0,16%	0,36%
Watz BVBA	NVT	0,01%	0,07%	0,16%	0,22%
Vlaams Energiebedrijf NV	NVT	NVT	0,00%	0,06%	0,15%
Elindus BVBA	NVT	NVT	0,01%	0,06%	0,13%
Comfort Energy NV	NVT	NVT	0,00%	0,03%	0,13%
Power Online NV	NVT	NVT	0,01%	0,04%	0,10%
Elexys NV	NVT	0,02%	0,04%	0,06%	0,05%
Dong Energy Sales BV	0,06%	0,05%	0,05%	NVT	NVT
Eneco Consumenten BV	NVT	NVT	NVT	0,04%	0,03%
Belgian Eco Energy NV	NVT	0,01%	0,01%	0,02%	0,03%
Scholt Energy Control BV	NVT	0,01%	0,01%	0,01%	0,02%
GAS Natural Europe SAS	NVT	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%
eni S.p.A.	NVT	NVT	0,01%	0,01%	0,01%
Anode Energie Gas	NVT	NVT	NVT	0,01%	0,01%

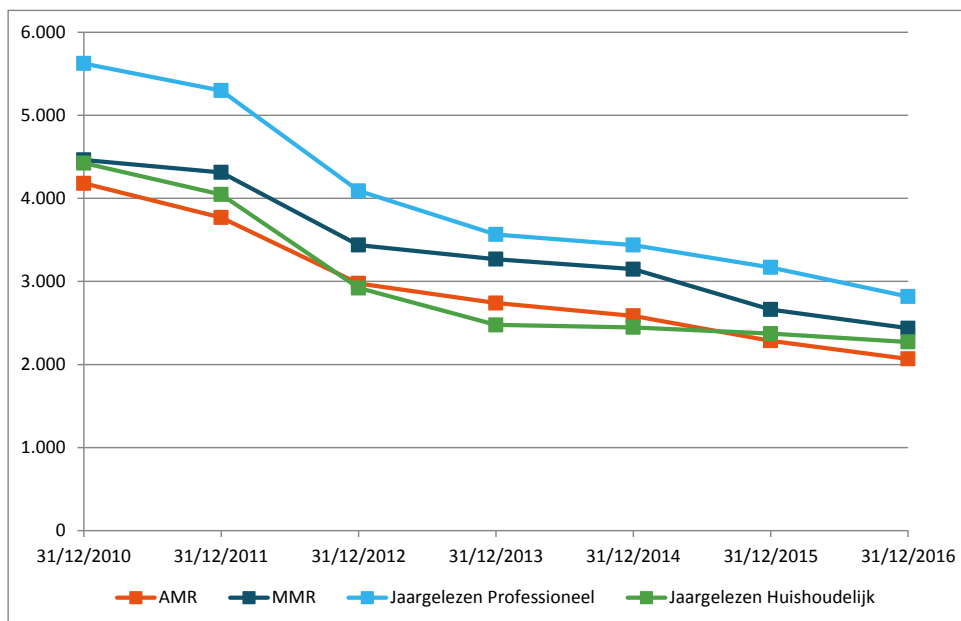
⁽¹⁾ ENGIE Electrabel NV is de nieuwe naam voor Electrabel Customer Solutions NV + Electrabel NV

Marktaandeel 2015 en 2016 van de historische leveranciers op het distributienet (geleverd aardgas)

NETGEBIED(EN) MET ALS HISTORISCHE LEVERANCIER		ECS + Electrabel	EDF Luminus = Luminus + SPE + City Power	eni gas&power NV	Overige leveranciers + ANB	Totaal
2015	Dong Energy Sales BV (Intergas Levering)	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100%
	Electrabel Customer Solutions NV	40,94%	11,27%	13,36%	34,44%	100%
	EDF Luminus NV	16,04%	29,81%	20,83%	33,32%	100%
2016	Dong Energy Sales BV (Intergas Levering)	0,00%	0,00%	0,00%	100,00%	100%
	Electrabel Customer Solutions NV	44,42%	11,71%	19,01%	24,86%	100%
	EDF Luminus NV	16,55%	26,28%	17,73%	39,43%	100%

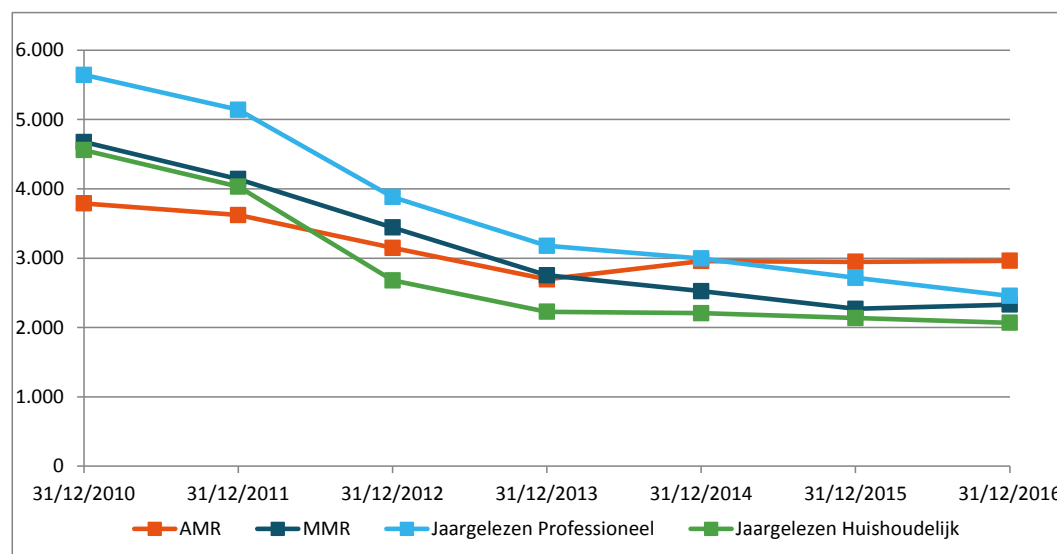
HHI-index elektriciteit: concurrentie verbetert verder, zelfs iets sterker dan in 2014 en 2015

ELEKTRICITEIT	31/12/2010	31/12/2014	31/12/2015	31/12/2016
AMR	4.181	2.586	2.286	2.068
MMR	4.462	3.147	2.662	2.438
Jaargelezen Professioneel	5.623	3.438	3.170	2.818
Jaargelezen Huishoudelijk	4.425	2.448	2.372	2.272
Totale markt	4.595	2.597	2.487	2.344

HHI-index aardgas: concurrentie verbetert voor jaargelezen gezinnen en kmo's, niet voor AMR en MMR

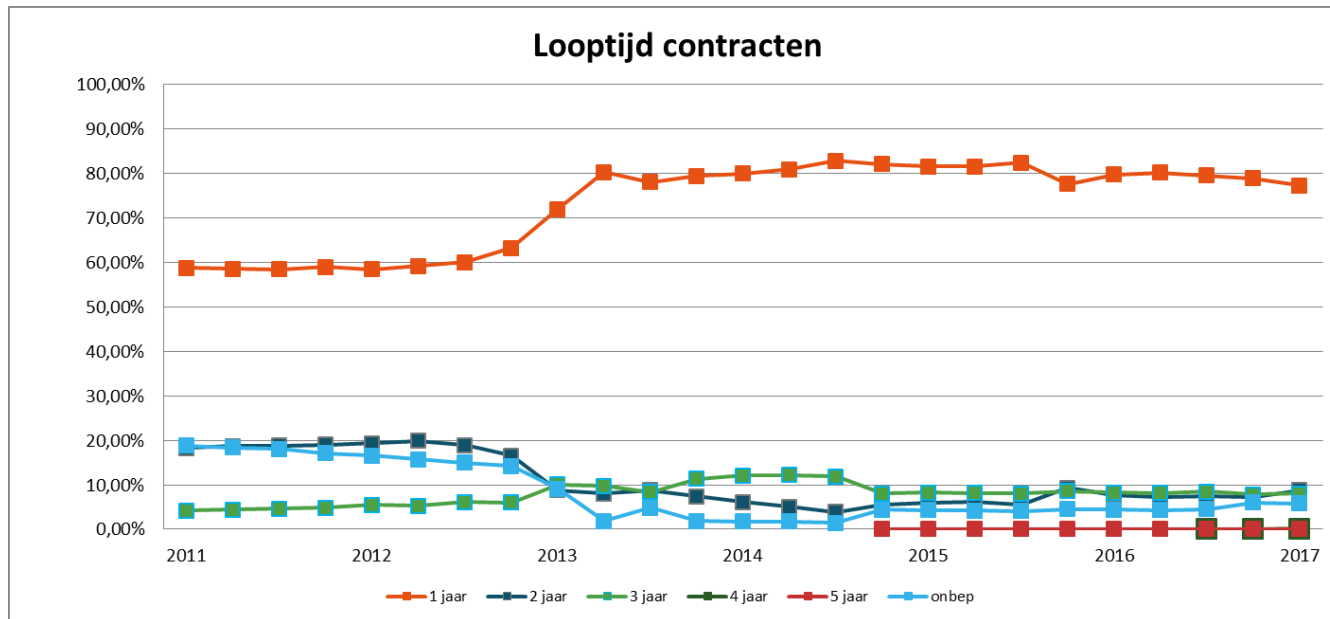
AARDGAS	HHI 31/12/2010	HHI 31/12/2014	HHI 31/12/2015	HHI 31/12/2016
AMR	3.790	2.959	2.947	2.962
MMR	4.676	2.524	2.269	2.330
Jaargelezen Professioneel	5.644	2.996	2.716	2.457
Jaargelezen Huishoudelijk	4.558	2.206	2.136	2.069
Totale markt	4.680	2.297	2.201	2.114

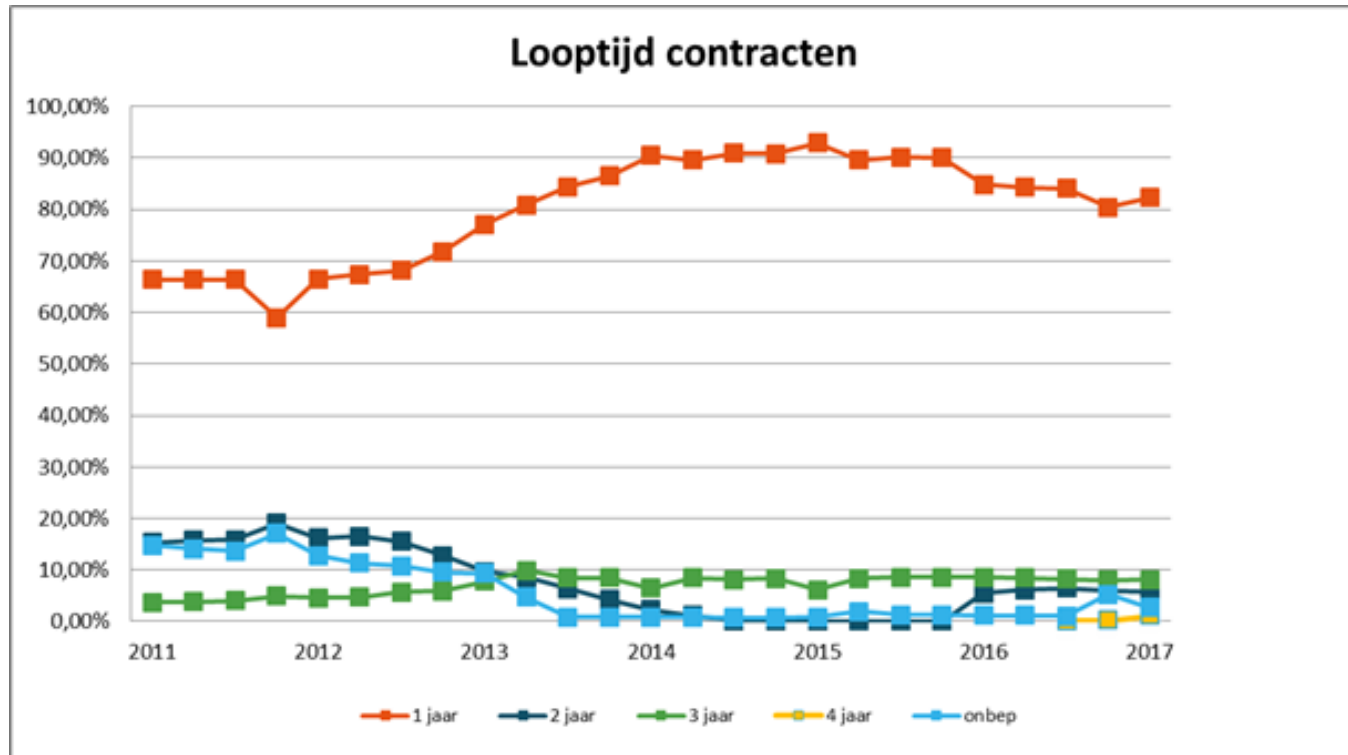
Aanbod contracten

	Huishoudelijk Elektriciteit		Kleinzakelijk Elektriciteit		Huishoudelijk Gas		Kleinzakelijk Gas	
	jan	dec	jan	dec	jan	dec	jan	dec
aantal contracten aangeboden	46	64	49	63	31	39	30	35
2016	jan	dec	jan	dec	jan	dec	jan	dec
aantal contracten aangeboden	65	74	64	71	39	44	35	36

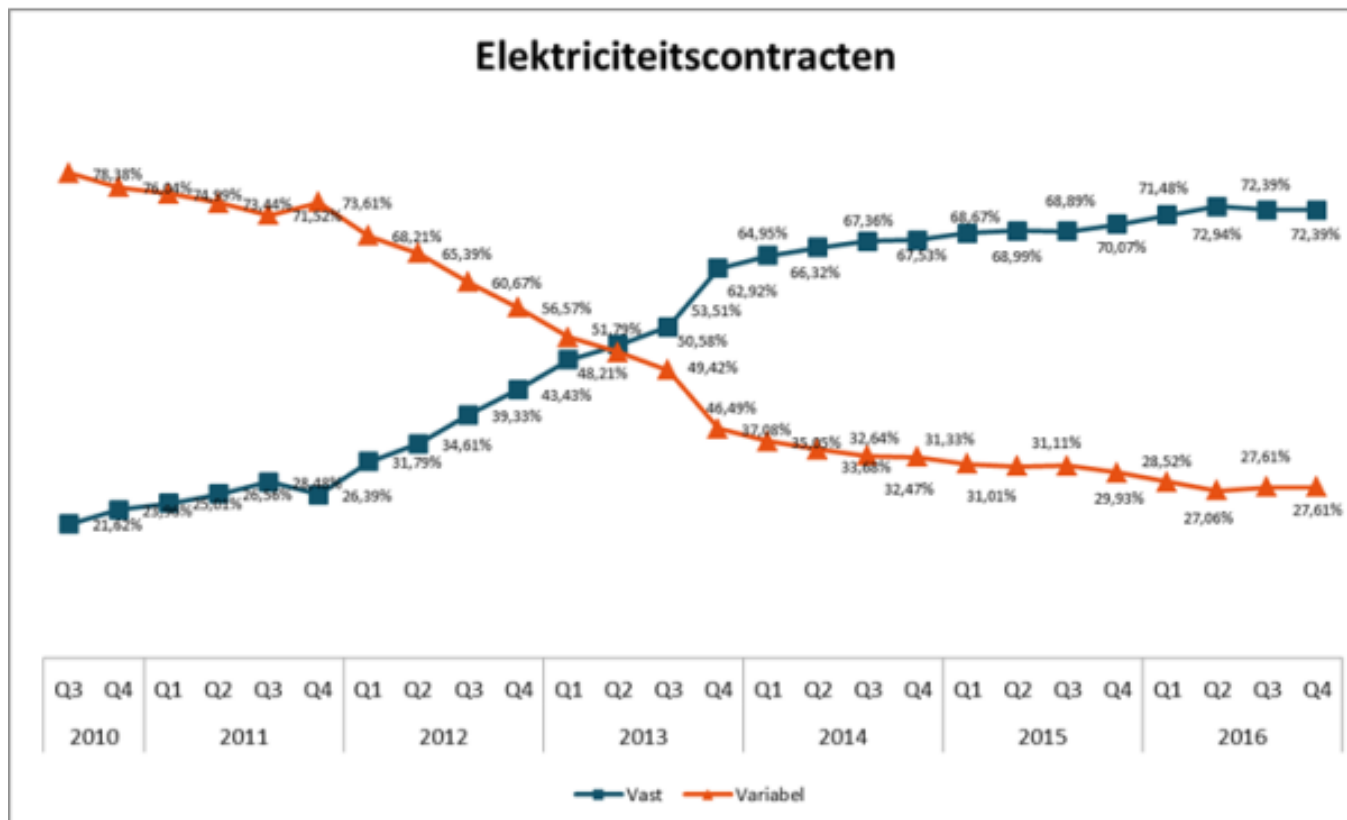
Looptijd elektriciteitscontracten

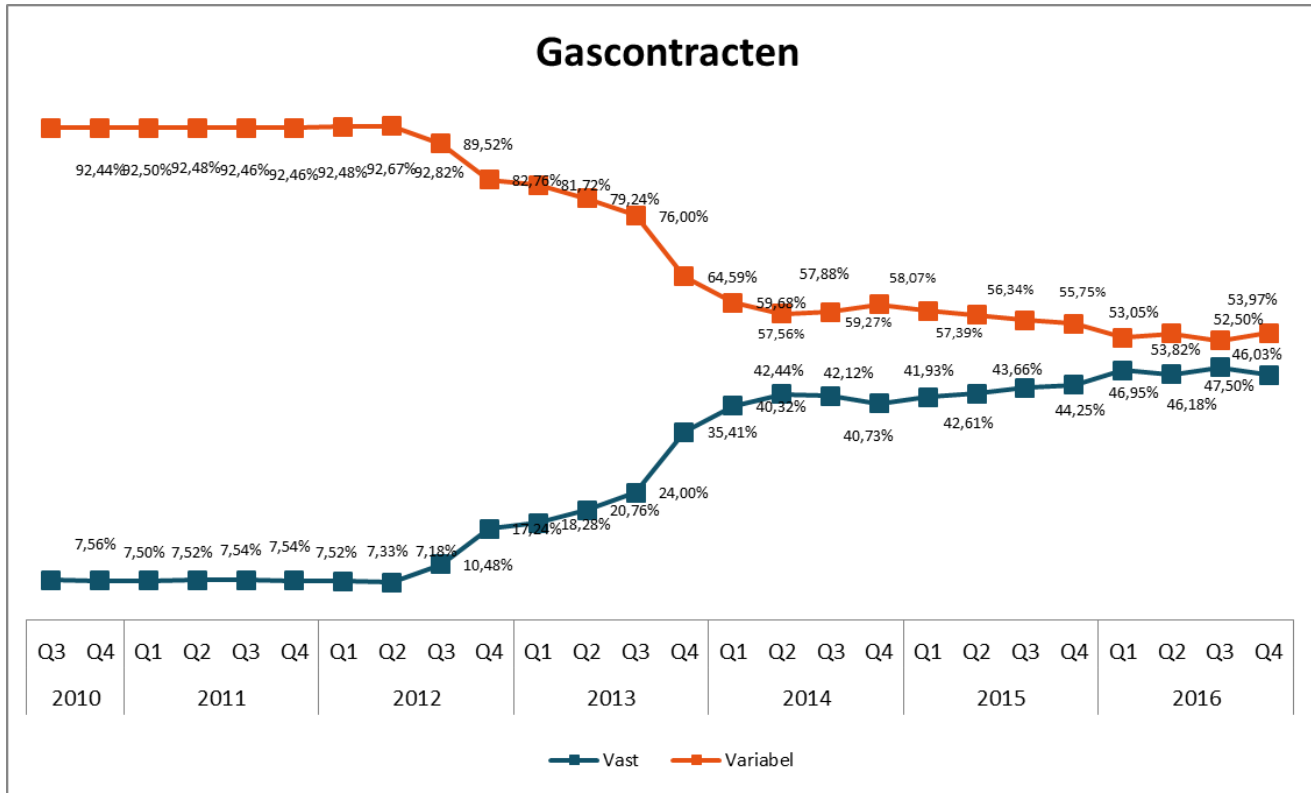
Looptijd aardgascontracten

Type elektriciteitscontracten: vaste of variabele energieprijis

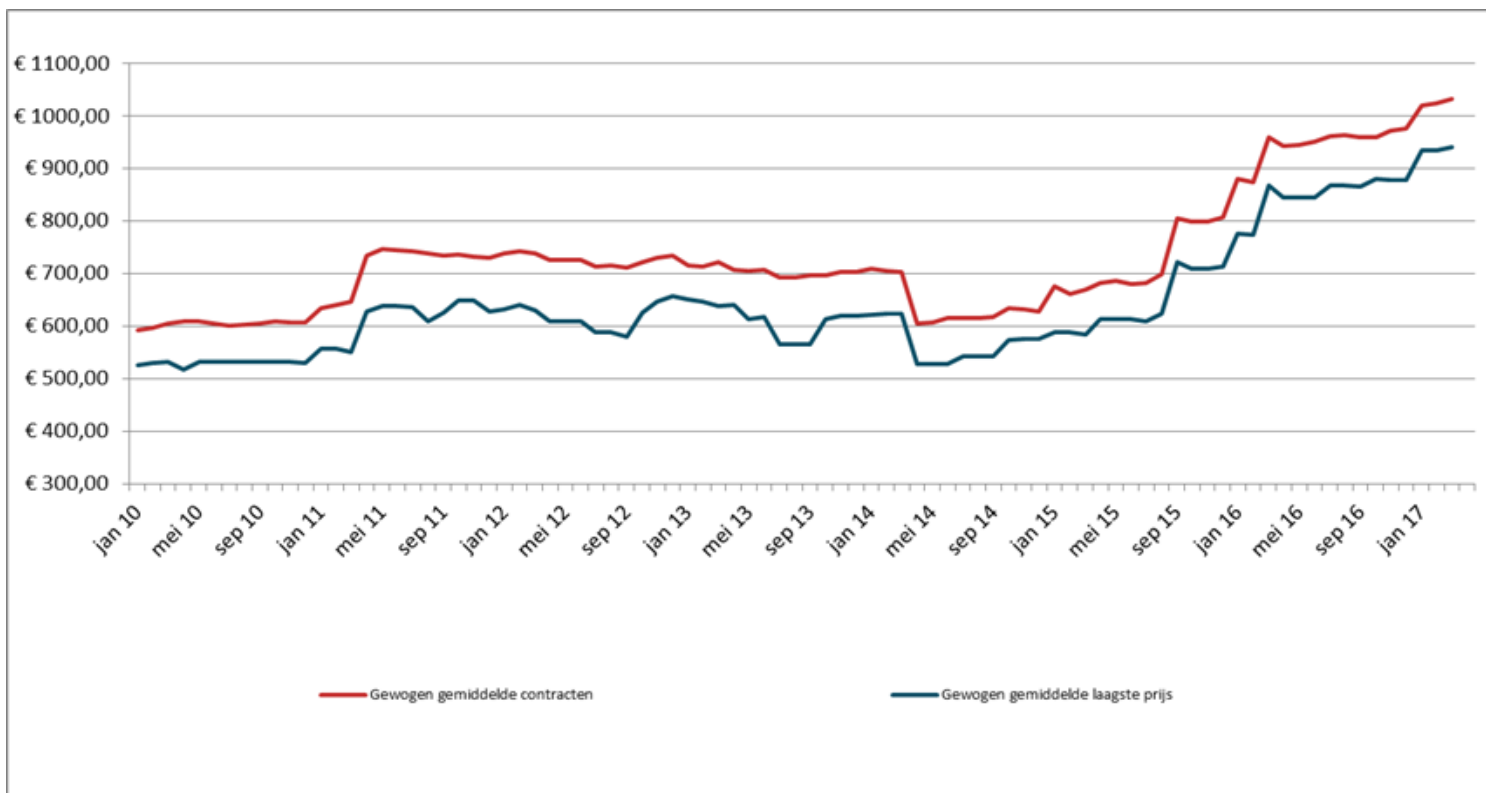

Type aardgascontracten: vaste of variabele energieprijis

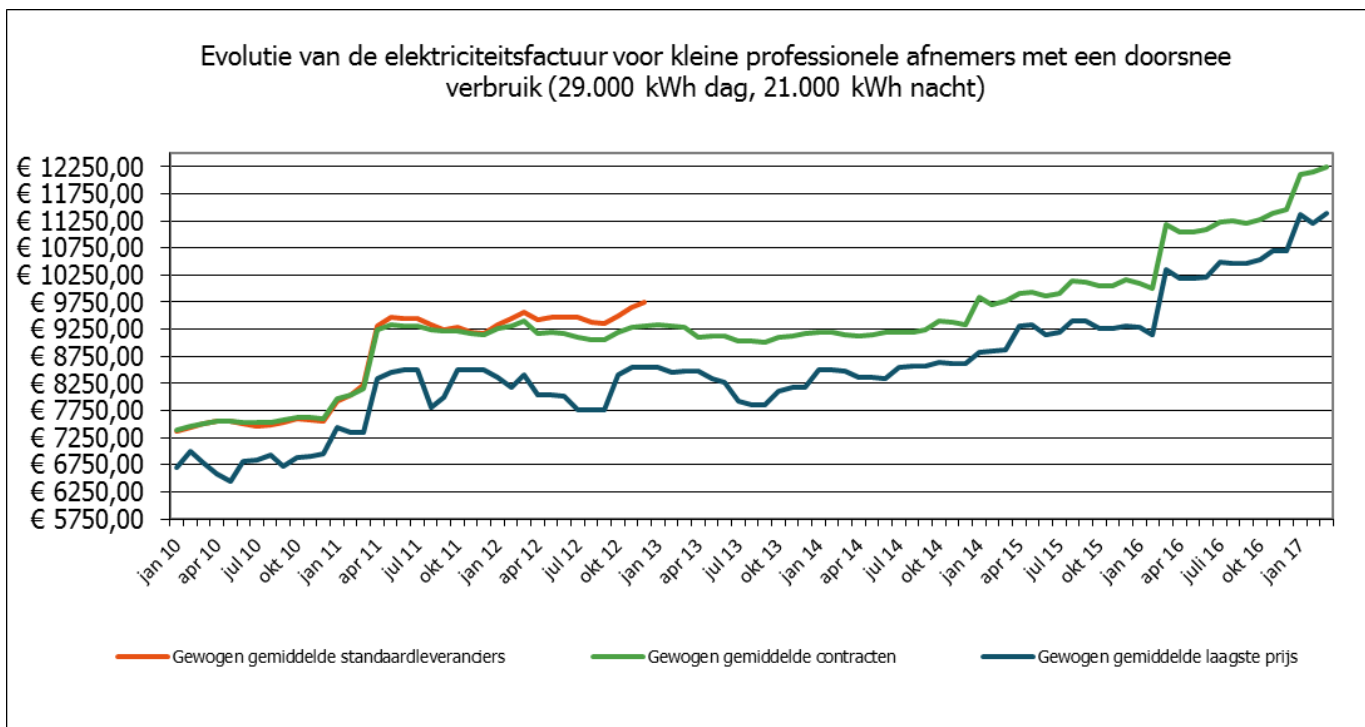

De evolutie van de energieprijzen in Vlaanderen

Evolutie van de gewogen gemiddelde prijs van de contracten en de gewogen gemiddelde laagste prijs (t.e.m. maart 2017) – gezinnen – elektriciteit

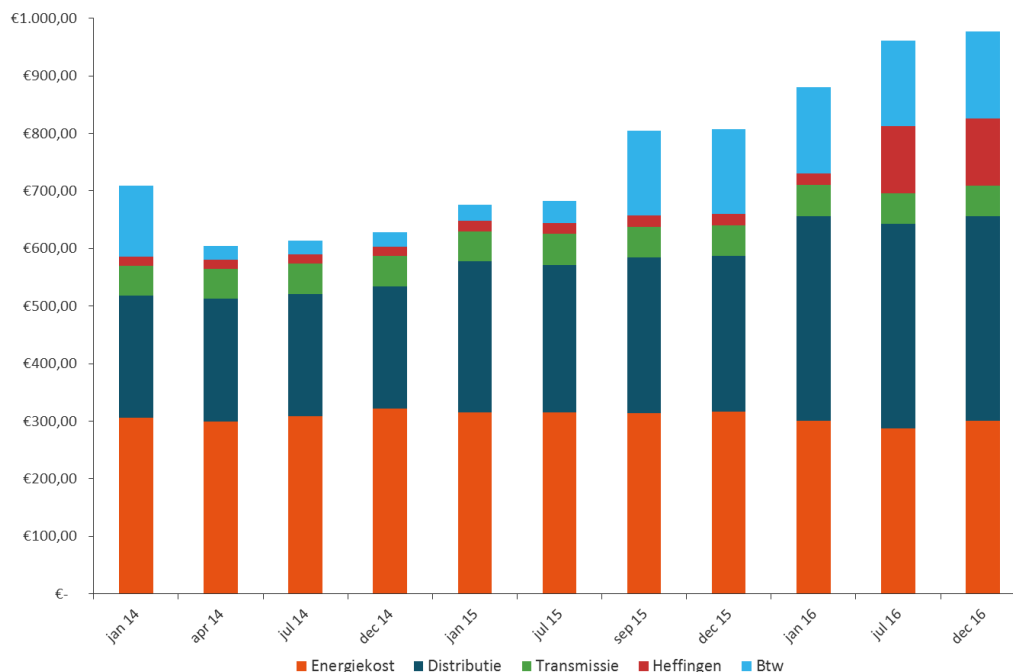
Professionele afnemers E (t.e.m. maart 2017)

Prijsevolutie elektriciteit

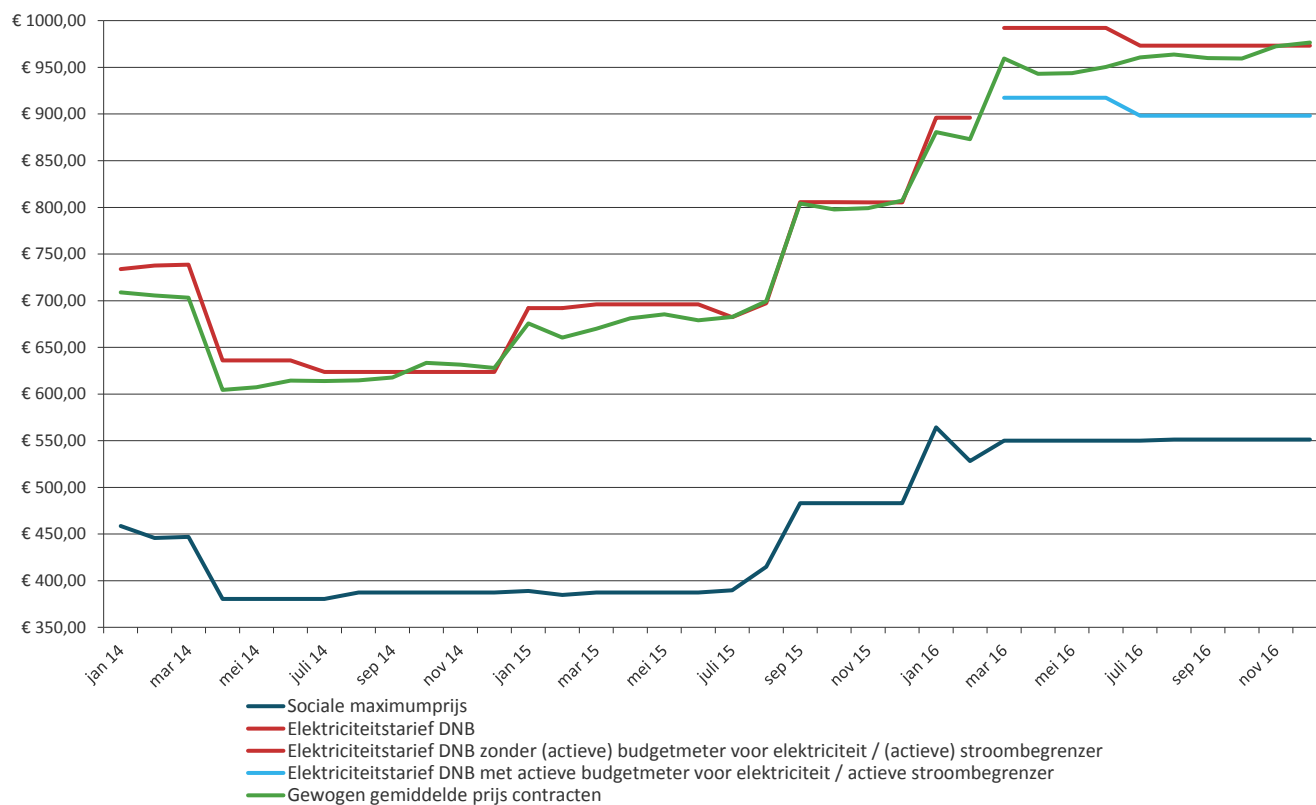
- ▶ De gewogen gemiddelde prijs van de elektriciteitscontracten was in december 2016 voor alle afnemers hoger dan in december 2015
 - gezin met een doorsnee verbruik: €976 tegenover €807 (maart 2017: €1.032)
 - klein bedrijf: € 11.459 tegenover €10.166 (maart 2017: €12.251)
- ▶ Eind 2016 kon een gezin 99 euro besparen door te kiezen voor het goedkoopste elektriciteitscontract
- ▶ Voor een kmo was dit 756 euro voor elektriciteit
- ▶ In maart 2017 is het besparingspotentieel een beetje gedaald tot 92,50 euro voor een gezin en gestegen tot 851 euro voor een kmo

Verdeling elektriciteitsfactuur

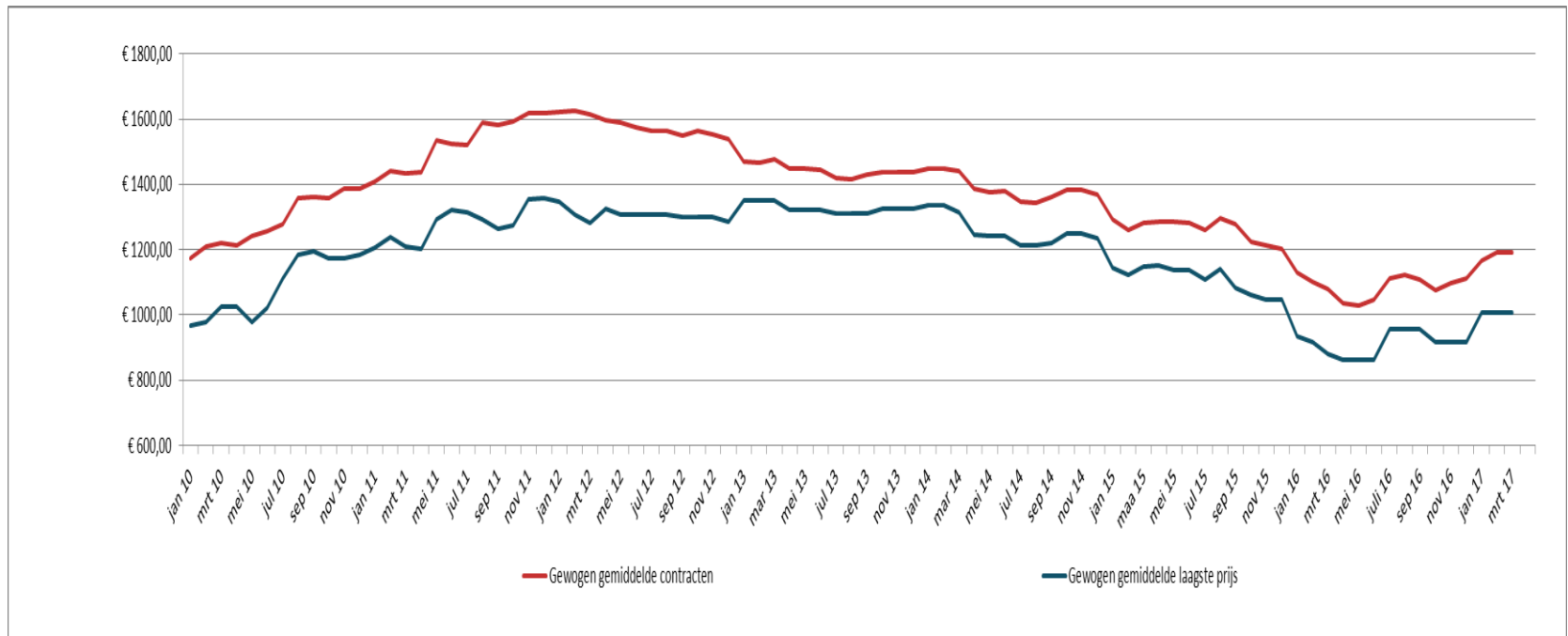

Prijzonderdeel	Aandeel	Procentueel aandeel	Verandering t.o.v. december 2015
Energiekost	€ 300,04	30,73%	-5,32%
Distributie	€ 355,81	36,44%	31,90%
Transmissie	€ 52,98	5,43%	-0,98%
Heffingen	€ 117,38	12,02%	494,51%
Btw	€ 150,27	15,39%	2,05%

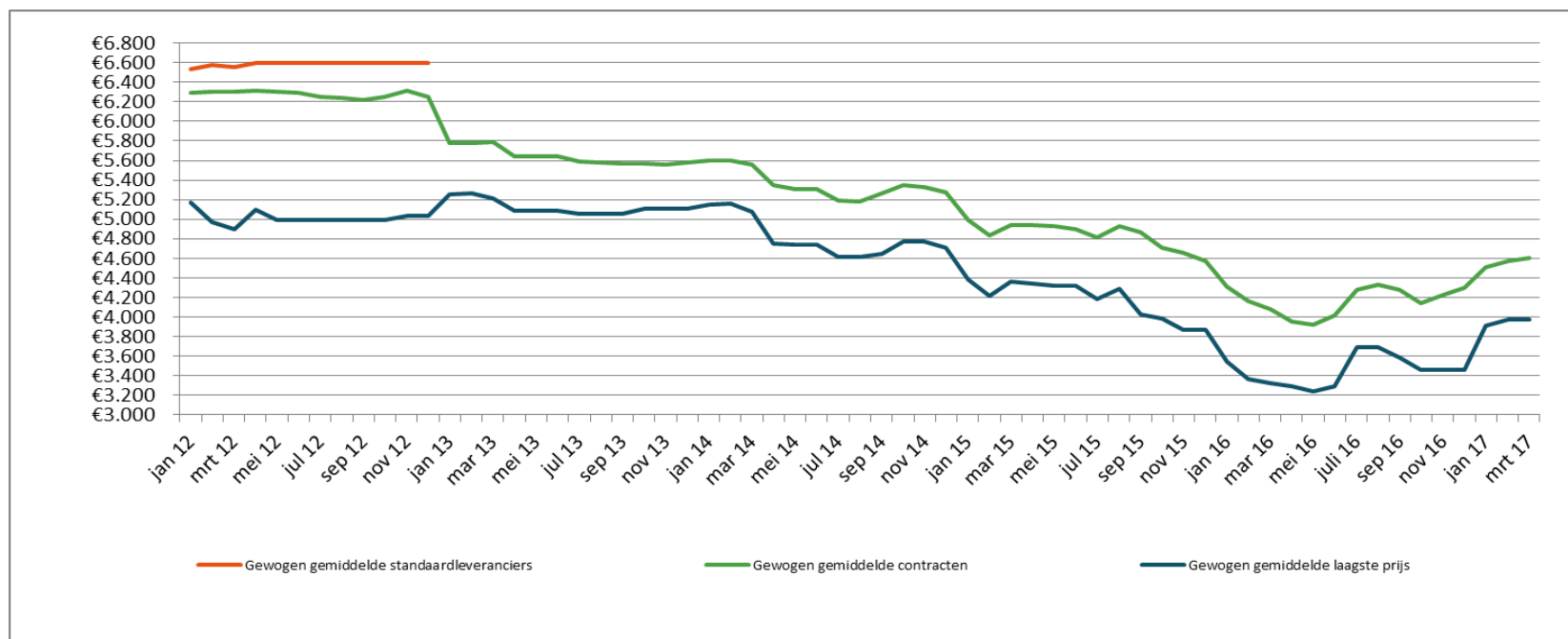
Sociale maximumprijs en DNBprijs Elektriciteit

Evolutie van de gewogen gemiddelde prijs van de contracten en de gewogen gemiddelde laagste prijs (t.e.m. maart 2017) – gezinnen – aardgas

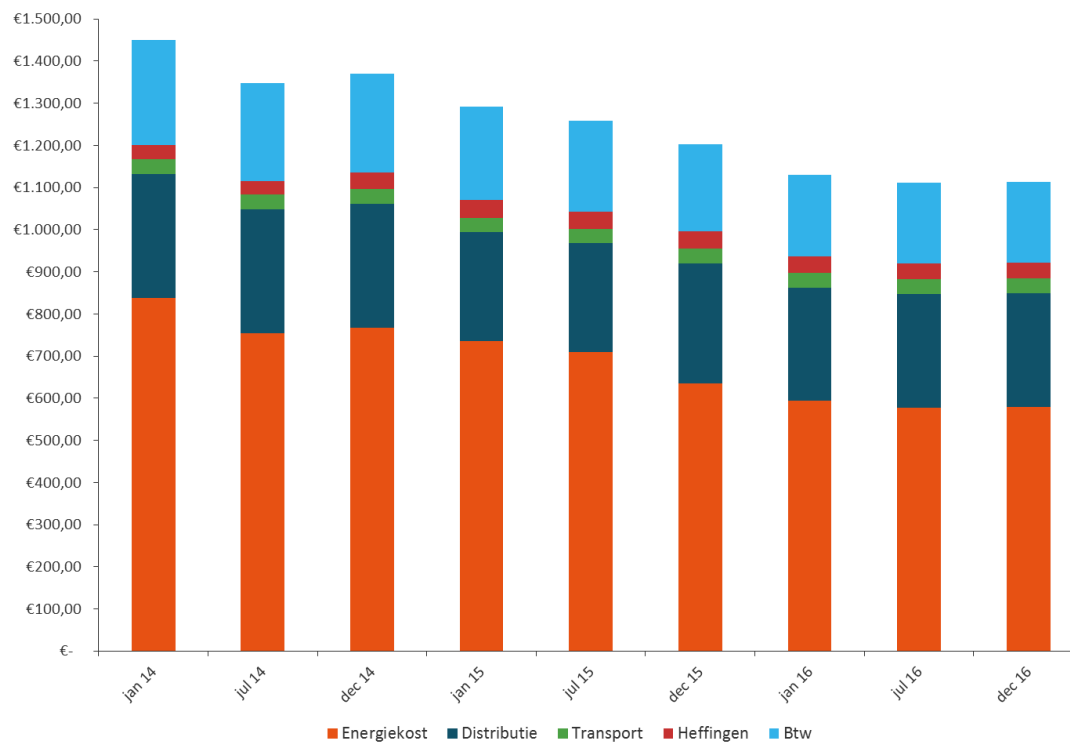
Professionele afnemers aardgas (t.e.m. maart 2017)

Prijsevolutie aardgas

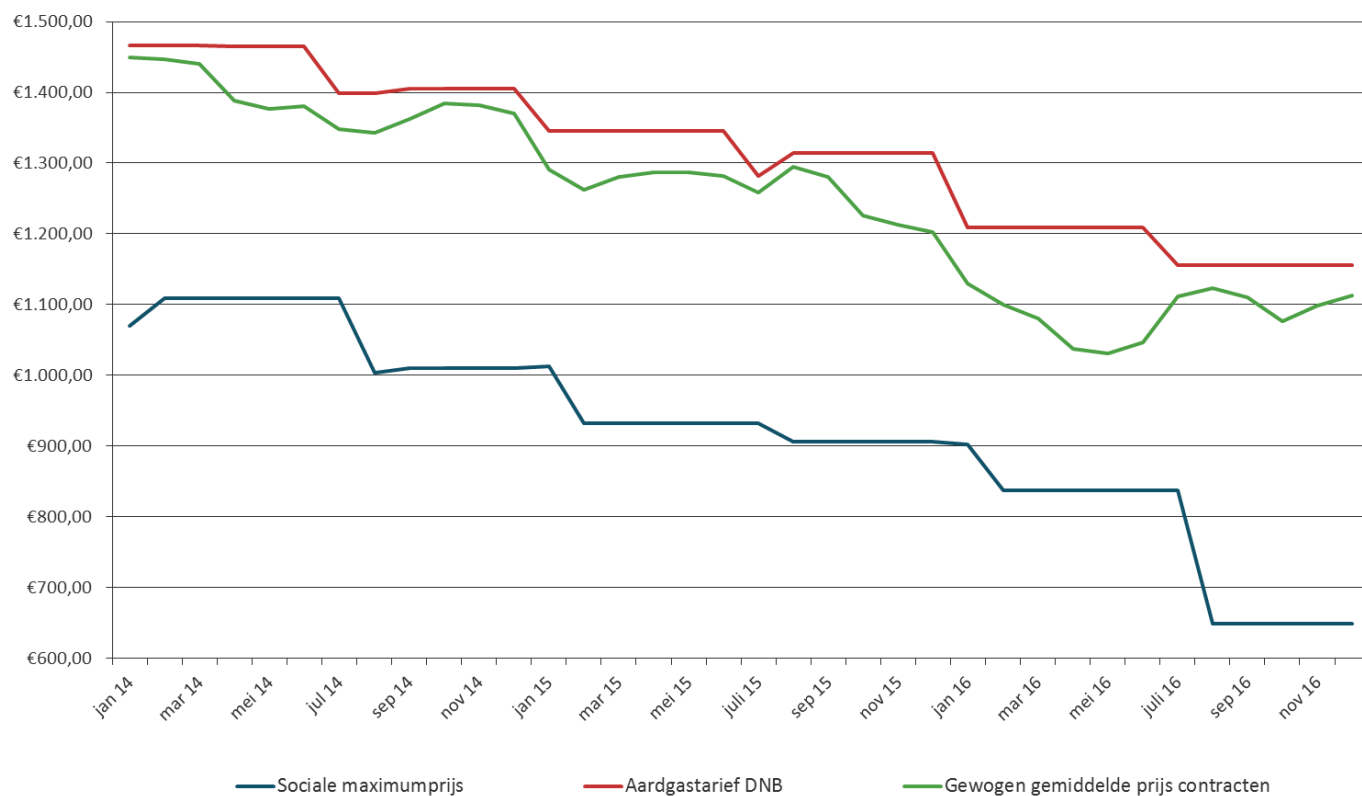
- ▶ De gewogen gemiddelde prijs van de aardgascontracten lag eind 2016 voor alle afnemers lager dan eind 2015:
 - gezin dat verwarmt met aardgas met een doorsnee verbruik: €1.113 tegenover €1.202 (maart 2017: €1.193)
 - klein bedrijf: €4.297 tegenover €4.578 (maart 2017: €4.602)
- ▶ Eind 2016 kon een gezin 198 euro besparen door te kiezen voor het goedkoopste aardgascontract
- ▶ Voor een kmo was dit 841 euro eind 2016
- ▶ In maart 2017 is het besparingspotentieel een beetje gedaald tot 186 euro voor een gezin en tot 629 euro voor een kmo

Verdeling aardgasfactuur

Prijsonderdeel	Aandeel	Procentueel aandeel	Verandering t.o.v. december 2015
Energiekost	€ 580,00	52,11%	-8,70%
Distributie	€ 269,00	24,17%	-5,76%
Transport	€ 35,36	3,18%	3,40%
Heffingen	€ 38,07	3,42%	-8,96%
Btw	€ 190,59	17,12%	-7,20%

Soc maxprijs en DNB-prijs G

Conclusies

Marktontwikkelingen (1/2)

- ▶ Het aantal elektriciteits- en aardgasklanten dat in 2016 van energieleverancier veranderde bereikt een recordhoogte
 - 674.643 gezinnen en bedrijven veranderde van elektriciteitsleverancier (513.525 in 2015)
 - 475.025 gezinnen en bedrijven kozen een andere aardgasleverancier (363.509 in 2015)
- ▶ In 2016 werden de gezinnen opnieuw actiever: 523.024 gezinnen veranderden voor elektriciteit en 391.184 voor aardgas
- ▶ Waar de activiteitsgraad bij kleine bedrijven een hoogtepunt bereikte in 2015, bleef deze in 2016 min of meer stabiel
- ▶ De marktdynamiek is hoger dan in de recordjaren 2012 en 2013

Marktontwikkelingen (2/2)

- ▶ Het aantal actieve elektriciteitsleveranciers (meer dan 50 toegangspunten beleverd) bleef met 32 constant t.o.v. 2015
- ▶ Het aantal actieve aardgasleveranciers steeg van 24 naar 29 in 2016
- ▶ De concentratie-indexen (HHI- en C3-indexen) tonen in 2016 opnieuw een algemene verbetering op vlak van de marktconcentratie – en dus van de concurrentie – in de elektriciteits- en aardgasmarkt, al kan dit niet uniform opgemerkt worden in alle deelmarkten
- ▶ De marktaandelen van de energieleveranciers zijn in 2016 opnieuw grondig door elkaar geschud. In 2016 verstevigde Engie Electrabel/ECS z'n positie in het historisch wingebied

Prijsevolutie elektriciteit en aardgas

- ▶ De gewogen gemiddelde prijs van de elektriciteitscontracten was in december 2016 voor alle afnemers hoger dan in december 2015
 - gezin met een doorsnee verbruik: €976 tegenover €807 (maart 2017: €1.032)
 - klein bedrijf: € 11.459 tegenover €10.166 (maart 2017: €12.251)
- ▶ De gewogen gemiddelde prijs van de aardgascontracten lag eind 2016 voor alle afnemers lager dan eind 2015:
 - gezin dat verwarmt met aardgas met een doorsnee verbruik: €1.113 tegenover €1.202 (maart 2017: €1.193)
 - klein bedrijf: €4.297 tegenover €4.578 (maart 2017: €4.602)

Besparing elektriciteit en aardgas

- ▶ Eind 2016 kon een gezin gemiddeld 297 euro besparen door te kiezen voor de goedkoopste contracten
 - 99 euro voor elektriciteit
 - 198 euro voor aardgas
- ▶ Eind 2016 kon een kmo gemiddeld 1.597 euro besparen door te kiezen voor de goedkoopste contracten
 - 756 euro voor elektriciteit
 - 841 euro voor aardgas
- ▶ In maart 2017 is het besparingspotentieel licht gedaald tot gemiddeld 278 euro voor een gezin en 1.480 euro voor een kmo

Waar zit de disruptie?

- ▶ **Marktdynamiek weegt op bedrijven:**
 - Fusies, overnames, consolidaties
- ▶ **Nieuwe spelers komen op het terrein:**
 - Technologie (analysetools voor energiegebruik, vergelijkingswebsites/home automation/...)
 - Tussenpersonen (makelaars, groepsaankopen, adviesbureaus)
- ▶ **Context wijzigt**
 - Hernieuwbare energie drukt marktprijs elektriciteit gedurende zonnige/winderige dagen)
 - Van energie leveren naar diensten leveren

Vlaanderen
is energie

Vlaamse Regulator van de Elektriciteits- en Gasmarkt

gratis telefoon 1700 - 3 'Andere vraag'

info@vreg.be

www.vreg.be

Twitter: [@vreg_be](https://twitter.com/vreg_be)

Facebook: VREG

Schrijf u in op onze nieuwsbrief op www.vreg.be/nieuws